

Nicolae MAREȘ

C O D U L
MANIERELOR
ELEGANTE

- Respect pe
- Să dai mâna în silă sau să obligi a-ți fi sărutată.
 - Să vorbești cu interlocutorul fără a-l privi în ochi.
 - Să-ți scoți haina la masă, mai ales la o recepție.
 - Să te superi.
 - Să folosești cuvinte vulgare sau înjurături.
 - Să ai ținută neglijentă (pete de transpirație, nebărbierirea la timp, picioare nedepilate etc.).

DECALOG PENTRU A FACE O BUNĂ IMPRESIE

- Să fii amabil în orice împrejurare.
- Să-i tratezi politicos pe subalterni.
- Să fii modest și simplu.
- Să memorezi numele și prenumele persoanelor.
- Să ai o încălțăminte curată și lustruită.
- Să cunoști limbi străine.
- Să te ridici în picioare când în încăpere intră o femeie sau șeful.
- Să oferi foc doamnei care fumează.
- Să-i întâmpini pe oaspeți la ușă și să-i conduci spre ieșire, după terminarea vizitei.
- Să ajuți doamnele să-și pună pardesiul sau paltonul.
- Să deschizi portiera autoturismului pentru oaspețele invitat în mașină.

CUPRINS

5	CĂMINUL FACE OMUL
6	1. Politețea
16	2. Toleranța
17	3. Despre salut
23	MANIERELE SUNT O OGLINDĂ ÎN CARE FIECARE ÎȘI ARATĂ FAȚA
23	1. Despre postură în general
25	2. Cum facem cunoștință cu cineva?
27	3. Despre sărbători și felicitări
35	ÎN POLITETE EXISTĂ FARMEC ȘI FRUMOS
35	1. Strada
39	2. Ținuta vestimentară
51	EXEMPLA TRAHUNT
51	1. Despre vizite

Respect pentru 2. Primii oaspeți

72 3. Despre conversație

78 4. Despre fumat

83 POLITETEȚA ESTE FLOAREA OMENIEI

83 1. În localuri și instituții publice

100 2. Politețea în mijloacele de transport

107 3. Excursia în grup

110 4. La telefon

117 POSTFAȚĂ

vorbă pe stradă, bărbatul trebuie să aibă capul descoperit și, de asemenea, să nu fumeze.

– Bărbatul își descoperă capul în fața unui cortegiu funerar (șoferii – bărbați sau femei – aprind luminile de poziție ale vehiculelor).

– Bărbatul își descoperă capul și ori de câte ori spune „scuzați”, „mulțumesc” etc.

„Îndeosebi trebuie să arătăm respect și stimă bătrânilor, femeilor, celor pe care îi disting virtuțile, talentele, funcțiunile ce împlinesc.”

Paul Doumer, *Cartea copiilor mei*

1.2 Un bărbat se ridică în picioare:

– Întotdeauna când intră în cameră o femeie. În localurile publice, bărbații nu se ridică în picioare pentru fiecare femeie care pare că se apropie.

– Când o femeie i se adresează unui bărbat, acesta se ridică în picioare.

– Când o femeie intră în biroul unui bărbat, cu probleme de serviciu, el trebuie să o primească în picioare, să-i ofere un scaun și să nu se așeze înainte de a se așeza ea.

– Când ea se ridică să plece, el trebuie să se ridice imediat, să stea în picioare atâta timp cât stă ea – indiferent cât ar sta – și apoi să o conducă până la ușa pe care el i-o va ține deschisă.

1.3 Nu te așeza până nu te invită gazda să o faci

Dacă nu o face, întreabă politicos dacă te poți așeza. Regula se impune a fi respectată, chiar dacă ocupi o funcție mai importantă decât persoana pe care o vizitezi. Gazda are obligația de a te prezenta tuturor colegilor care se află în compania ei, menționându-le nu numai numele, dar și posturile ocupate și alte informații utile. S-a generalizat obiceiul de a se oferi răcoritoare la începutul unui întâlniri. În principiu, oferta este acceptată, dar poate fi și refuzată în mod politicos, dacă nu se simte nevoia, timpul presează etc.

Trebuie să ne așezăm și să ne ridicăm cu eleganță, fără zgomote și scârțâituri. Același lucru este valabil și când ne mutăm dintr-un loc în altul.

Trebuie să ducem scaunele la locul lor? Nu-i obligatoriu; dovedim politețe față de gazde, dacă le așezăm de unde ne-au fost aduse, cu condiția să facem acest lucru discret.

Pernele șifonate de pe scaune ori fotolii le putem îndrepta ușor, fără a le bate ori aranja în mod ostentativ.

1.4 Strângerea de mână constituie unul dintre gesturile tradițional umane, simbolizând bunele intenții, sentimentele de prietenie, de cordialitate, de bucurie nutrite față de persoanele întâlnite. Strângerea de mână poate interveni când persoanele care s-au salutat se opresc

pentru a sta de vorbă, când continuă drumul împreună, sau cu ocazia prezentării lor.

Spre deosebire de salut, în cazul strângerii mâinii, femeia este aceea care întinde prima mână; cel mai în vârstă celui mai tânăr; și cel cu grad superior celor cu grad mai mic. Când subalternul se prezintă în fața superiorului, la chemarea acestuia, este o obligație elementară a superiorului ca la salutul prezentat de subaltern să îi întindă mâna.

„Să arătăm după moda și obiceiurile țării lor respectul și stima ce se cuvin rangului și condiției persoanei respective.”

F. Locke, *Câteva cugetări despre educație*

Acest gest impune un comportament corespunzător de ambele părți, astfel:

- Mâna se strânge cu capul descoperit, cu o ușoară înclinare a acestuia și privind fața celui pe care îl saluți.
- Bărbații se ridică, în toate împrejurările, pentru a strânge mâna interlocutorilor lor.
- Femeile, în schimb, se ridică în picioare numai atunci când strâng mâna unei persoane mult mai în vârstă sau pe care doresc s-o onoreze în mod deosebit.

Mâna trebuie întinsă hotărât, dar degajat; palma trebuie să cuprindă întreaga palmă a interlocutorului;

strângerea să fie evidentă, fermă, scurtă și nu prea puternică.

Acest salut trebuie să emane un sentiment de căldură și cordialitate, de o parte și de alta.

Femeile mai tinere strâng, de obicei, mâna celor mai în vârstă.

Este totalmente neindicată întinderea mâinii cu moliciune. Un act de impolitețe îl constituie și întinderea sau strângerea numai a câtorva degete.

În cazul unei întâlniri în grup, ordinea în care se dă mâna este următoarea:

- femeile între ele;
- femeile cu bărbații;
- bărbații între ei.

Dacă grupul este prea numeros, nu se dă mâna, iar salutul se efectuează numai prin **înclinarea capului**.

Bărbații care poartă rolul de gazdă ajută femeile care le sunt oaspete să se așeze, fără a da acestui gest un caracter exagerat protector.

La plecare se repetă amabilitățile de la începutul unei întâlniri: strângerea de mână, un cuvânt frumos de despărțire, exprimarea speranței unei noi întâlniri sau convenirea uneia, respectiv amintirea coordonatelor acesteia (locul, ziua, ora etc.).

1.5 Portul mănușilor. Femeile nu-și scot mănușile decât dacă întâlnirea este fixată dinainte. Bărbații se pot saluta și ei, fără să-și scoată mănușile. Dacă, însă, unul

dintre ei va scoate mănuașă, atunci și al doilea trebuie să facă neapărat acest gest.

Salutând o femeie care îi întinde mâna goală, bărbatul întotdeauna va scoate mănuașă. Dacă are mănuiși prea groase, fără degete, pătate sau murdare de la lucru, atunci trebuie să le scoată, chiar dacă femeia îi întinde mâna în mănuașă.

Trebuie evitată situația de a ține pe cineva cu mâna întinsă, chinându-te să-ți scoți mănuașă.

„Respectuosul este întotdeauna vrednic de milă.”

J. J. Obert, *Cugetări*

În încăperi, bărbatul nu intră cu mâna dreaptă înmănuașată. Este de preferat ca mănuașă să fie scoasă înainte de a suna la ușă. Mănuișile se scot în restaurant și într-o sală de dans (cu excepția femeilor, care poartă mănuiși de bal), dar ele se pot purta în tren, la sport și pentru condusul mașinii.

La teatru, ca și la toate manifestările publice care au loc în săli, bărbații își vor scoate mănuișile, în timp ce femeile, dacă doresc, pot să le păstreze.

La o invitație la masă, nu se intră în sufragerie cu mănuișile în mână.

„Toate popoarele civilizate au respectat femeia.”

I. J. Rousseau, *Emil*

1.6 Sărutul mâinii. Sărutul mâinii femeii constituie un act de curtoazie, numai dacă este făcut cu discreție.

Femeia întinde mâna bărbatului care o salută. Acesta o prinde cu vârful degetelor, se apleacă asupra ei și își lipește buzele de mână sau, și mai bine, simulează acest lucru, oprindu-se la câțiva milimetri de aceasta.

Copiii nu trebuie să sărute mâna nimănui. Părinții nu trebuie să-i învețe acest lucru, iar mătușile n-ar trebui să pretindă așa ceva.

S-a generalizat obiceiul ca în loc de „Bună ziua”, copiii să spună persoanelor mai mari cunoscute „Sărut mâna”.

Constituie greșeli:

- sărutul mănuișii;
- sărutul mâinii peste un scaun sau o masă;
- sărutul mâinii în mod mecanic sau afectat;
- sărutul mâinii numai la unele dintre femeile care se află de față.

Cu ocazia unei despărțiri pentru o perioadă mai îndelungată, cât și cu prilejul revederilor din gări, aeroporturi și chiar pe stradă, sărutul pe obraz mi se pare admisibil, mai ales între persoanele apropiate.

1.7 Gesturi lipsite de eleganță:

- A arăta cu degetul un obiect și mai ales o persoană;
- A folosi unghiile drept scobitoare;

— Introducerea degetului în nas ori, atunci când se numără bani, file etc., în gură;

- Trosnitul degetelor;
- A ridica pantalonii în fața unei persoane;
- Ștersul pantofilor pe manșeta pantalonilor.

Trântitul ușilor este unul din gesturile cele mai nepoliticoase. Ușa trebuie bine ținută și închisă cu mare atenție, chiar și atunci când ne grăbim. După o dispută, trântitul ușii nu poate fi un argument, ci un gest de agresivitate, un semn de jignire. Se recomandă să te porți cu ușa ca și când ar fi cel mai fragil obiect din lume, indiferent unde te afli: acasă, la serviciu, în autobuz, în tren, în magazin, la cinema etc.

De asemenea, **lovitul cu pumnul în masă** nu constituie un argument, ci doar un gest vulgar. Cu siguranță nu vom fi mai convingători dacă facem asta.

Așezatul picioarelor pe masă sau pe birou poate asigura o anumită relaxare. Bărbații pot sta într-o astfel de poziție atunci când sunt singuri în cameră și când masa sau biroul este proprietatea lor. În multe țări europene, întinsul picioarelor pentru relaxare, pe un birou sau pe o masă străină, poate fi cotelat nu numai drept un gest nepolitic, ci pur și simplu o dovadă a lipsei de bun simț.

Nu este recomandat ca femeile să se machieze în compania altor persoane. **Machiatul** este o chestiune intimă a fiecăreia, pe care nu trebuie să o știe nici prietena și nici soțul.

Mâinile trebuie „lăsate în pace”. Nu este recomandat să pipăim nici cravata, nici frizura, nici nasturii și nici reverele de la hainele interlocutorilor.

Gesturile pe care le facem cu mâna trebuie să fie stăpânite și să aibă un anumit scop. Nici măcar actorii în teatrul modern nu mai exagerează în gesticulație.

Nu se stă pe speteaza fotoliului, a canapelei sau a scaunului.

Căscatul în prezența unor persoane străine este inadmisibil.

„Nicio calitate nu va aduce unui om atâtea prieteni, ca admirația sinceră a calităților altuia. Lucrul acesta dovedește mărinimie, cinste, blândețe și recunoașterea bucuroasă a meritului.”

S. Johnson, *Sentințe*

Alte indicații de bună purtare:

– Când tușim mai încet, întoarcem capul într-o parte. În restul cazurilor, *neapărat* ducem batista la gură.

– Femeile nu trebuie să se joace cu inelele, colierele, încuietorile genților, să răsucescă șuvițe de păr pe degete etc.

– Nu trebuie să ne jucăm cu bricheta interlocutorului sau cu bibelourile dintr-o casă străină.

– Nu împlețiți franjurii fețelor de masă.